

Zn. SPR-5946/10-10

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, rozhodl dne 30. listopadu 2010 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: Hlavní město Praha, se sídlem Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1, IČ: 00064581, zpracovával na svých internetových stránkách www.stovezata.praha.eu.cz osobní údaje osob bez jejich souhlasu, a to ke dni 14. září 2010 prostřednictvím 360° panoramatických fotografií osob z virtuálních prohlídek Hlavního města Prahy (Malostranské mostecké věže, Petřínské rozhledny), a dále, že tímto způsobem zpracovával osobní údaje, aniž tuto skutečnost oznámil Úřadu pro ochranu osobních údajů,

čímž porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje se souhlasem subjektů údajů a bez tohoto souhlasu pouze na základě § 5 odst. 2 písm. a) až g) tohoto zákona,

a dále porušil povinnost stanovenou v § 16 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost toho, kdo hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje nebo změnit registrované zpracování podle tohoto zákona, s výjimkou zpracování uvedených v § 18 zákona č. 101/2000 Sb., tuto skutečnost písemně oznámit Úřadu pro ochranu osobních údajů

a tím spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. e) a i) zákona č. 101/2000 Sb., neboť zpracovával osobní údaje bez souhlasu subjektů údajů mimo případy uvedené v zákoně a nesplnil oznamovací povinnost podle tohoto zákona, za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 3.000 Kč
(slovy tři tisíce korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČ účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) a i) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti se zpracováním osobních údajů prostřednictvím fotografií z virtuálních prohlídek, bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů, které bylo účastníku řízení, Hlavnímu městu Praze, doručeno dne 23. září 2010. Podkladem pro zahájení řízení byla zjištění Úřadu pro ochranu osobních údajů, která jsou součástí spisového materiálu tohoto řízení.

Ze spisového materiálu je zřejmé, že účastník řízení prostřednictvím svých internetových stránek www.stovezata.praha.eu.cz zveřejnil v rámci virtuálních prohlídek města také 360° fotografie Malostranské mostecké věže a Petřínské rozhledny, které zachycovaly také podobizny osob, které se zde nacházely.

Správnímu orgánu bylo dne 12. října 2010 doručeno vyjádření právního zástupce účastníka řízení, ve kterém uvedl, že odmítá, že by ze strany účastníka řízení došlo k porušení zákona č. 101/2000 Sb. Na internetových stránkách účastníka řízení nejsou umístěny fotografie osob, ale panoramatické fotografie Hlavního města Prahy, které mají umožnit návštěvníkům těchto stránek virtuální prohlídku města pohledem z jednotlivých pražských věží. Na některých z těchto fotografií jsou pak zachyceny fyzické osoby. Podle účastníka řízení není možné tyto fyzické osoby identifikovat, jelikož kvalita snímků neumožňuje ztotožnit fyzickou osobu zachycenou na fotografii s konkrétním subjektem údajů, tudíž má za to, že tyto fotografie samy o sobě nepředstavují osobní údaje ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb. Dále právní zástupce účastníka řízení uvedl, že pořízené panoramatické fotografie a jejich umístění na internetové stránky nelze podřadit pod pojem zpracování podle § 4 písm. e) a režim zákona č. 101/2000 Sb., přičemž cituje uvedené ustanovení zákona s důrazem na slovo „systematicky“ s odkazem, že podmínka systematickosti je podle odborné literatury splněna pouze v případě činností, které jsou vykonávány s určitým záměrem zpracovávat osobní údaje fyzických osob – subjektů údajů (Kučerova, A., Bartík, V., Peca, J., Neuwirt, K., Nejedlý, J.; Zákon o ochraně osobních údajů; Komentář; 1. vydání, str. 55). Fotografie nebyly dle vyjádření zástupce účastníka řízení pořízeny ani umístěny na uvedené stránky se záměrem zpracovávat osobní údaje konkrétních osob, např. za účelem identifikace návštěvníků pražských věží. Takové nakládání s fotografiemi podle názoru účastníka řízení nepředstavuje systematické zpracování osobních údajů a případné ochrany osobnosti se tak může dotčená osoba domáhat pouze soukromoprávní cestou. Zástupce účastníka řízení dále odkazuje na oficiální stanovisko Úřadu k problémům z praxe č. 3/2010 „K použití fotografie, obrazové a zvukového záznamu fyzické osoby“, ve kterém rozlišuje trojí režim pro pořízení a použití fotografie a uzavírá, že pořizování, používání, šíření či zveřejnění fotografie bez prvku systematickosti není zpracováním osobních údajů ve

smyslu § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., a proto takové zpracování nepodléhá oznamovací povinnosti podle § 16 tohoto zákona. Závěrem poukázal právní zástupce také na fakt, že Úřad má na svých internetových stránkách fotogalerii obsahující snímky fyzických osob, přičemž z registru veřejného zpracování vedeného Úřadem vyplývá, že nedisponuje odpovídající registrací.

Dále bylo správnímu orgánu dne 3. listopadu 2010 doručeno další vyjádření právního zástupce účastníka řízení, ve kterém v plném rozsahu odkazuje na své předešlé vyjádření, přičemž na podporu svých tvrzení navrhl provést jako důkazy panoramatické fotografie Malostranské mostecké věže a Petřínské rozhledny, vyjádření tiskové mluvčí Úřadu pro ČRo – Rádio Česko, Svět o druhé ze dne 9. března 2010, sdělení Úřadu ze dne 12. března 2010 vydané v souvislosti s pořizováním fotodokumentace akcí pořádaných ČSSD, Stanovisko Úřadu k problémům z praxe č. 3/2010 a fotogalerii umístěnou na internetových stránkách Úřadu spolu s registrací Úřadu v registru veřejného zpracování.

K předmětu řízení lze konstatovat, že fotografie zachycující podobiznu osoby, jsou v tomto případě nepochybně osobní údaje ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., neboť se týkají určeného resp. určitelného subjektu údajů. V tomto případě není rozhodující skutečnost, zda je osoba zachycena na uvedených fotografiích identifikovaná osobou správce, nýbrž postačí splnění podmínky, že je daná osoba identifikovatelná byť jenom pro jednu nebo několik osob. Vzhledem k vysoké kvalitě fotografií a možnosti přiblížení daných záběrů je dle názoru správního orgánu možné zcela jasně dané fyzické osoby (subjekty údajů) na fotografiích rozeznat a identifikovat.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda činnost účastníka řízení se shora uvedenými informacemi je skutečně zpracováním osobních údajů. Podle § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. je zpracováním osobních údajů jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky; zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace. V případě předmětné služby spočívající v pořízení 360° fotografií pražských věží, při kterých účastník řízení nezajistil, aby se v záběru nevyskytovaly identifikovatelné osoby, se dle správního orgánu jednalo ve vztahu k těmto fyzickým osobám přinejmenším o systematické shromáždění jejich osobních údajů, jejich uložení na nosič informací, a jejich následné zveřejnění.

Pro úplnost správní orgán doplňuje, že pojem zpracování je třeba vykládat mimo jiné ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, dle jejíhož článku 2 písm. a) se zpracováním rozumí jakýkoli úkon nebo soubor úkonů, které jsou prováděny pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromažďování, zaznamenávání atd. Požadavek systematickosti tedy směrnice oproti zákonu č. 101/2000 Sb. nepožaduje, přičemž výklad právního předpisu, který je implementací evropské směrnice, by měl vždy

vycházet z účelu této evropské směrnice, a měl by poskytovat stejnou ochranu subjektům údajů.

Z hlediska působnosti zákona č. 101/2000 Sb. se správní orgán zabýval také ustanovením § 3 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., dle kterého se zákon nevztahuje na nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud tyto údaje nejsou dále zpracovávány. Jak již bylo shora uvedeno, je nutné pohlížet na činnost účastníka řízení (a fakticky každého správce) v celku, z čehož vyplývá, že určitě nebude naplněna věta za středníkem citovaného ustanovení § 3 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., tedy to, že „nahodile“ shromážděné údaje nebudou dále zpracovávány (nepochybně došlo k jejich zveřejnění). Současně správní orgán nepovažuje posuzovanou činnost účastníka řízení za nahodilé shromažďování osobních údajů, neboť v daném případě účastník řízení cíleně osobní údaje shromažďuje, byť jako vedlejší a nechtěný produkt jeho hlavní činnosti, kterým je pořízení fotografie a prezentace konkrétního místa v Praze. Správní orgán dále uvádí, že § 3 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb. by měl být promítnutím čl. 3 odst. 1 směrnice 95/46/ES, která omezuje svoji působnost jen na zcela či částečně automatizovaná zpracování osobních údajů, jakož i na neautomatizovaná zpracování osobních údajů, které jsou obsaženy v rejstříku nebo do něj mají být zařazeny. Je tedy zřejmé, že směrnice se vztahuje na každé automatizované zpracování osobních údajů bez ohledu na skutečnost, zda je systematické, a v tomto smyslu je třeba vykládat také příslušná ustanovení zákona č. 101/2000 Sb. při jeho aplikaci na posuzovaný případ. O tom, že posuzovaná činnost účastníka řízení je automatizovaným postupem, není dle správního orgánu pochyb.

Správní orgán tedy uvádí, že byť byla primárním účelem účastníka řízení prezentace města, nezvolil v daném případě vhodný prostředek, jelikož došlo i k shromáždění osobních údajů osob, které se v daný okamžik na zmiňovaných místech nacházely, a byl tudíž odpovědný i za další nakládání s těmito osobními údaji. Jelikož se jednalo o systematické (a automatizované) zpracování těchto osobních údajů, lze nutně dojít k závěru, že toto jednání již bude spadat pod ustanovení zákona č. 101/2000 Sb.

Podle vyjádření Úřadu k problémům z praxe č. 3/2010 by bylo možné postup podřadit pod ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, pouze tehdy, pokud se zde nevyskytuje prvek systematickosti a došlo k pořízení a následnému použití jednotlivých fotografií nebo časově omezeného obrazového nebo zvukového záznamu projevu fyzické osoby (skupiny osob) z jednání, schůze nebo jiné akce. Kritérium systematickosti je přitom s ohledem na shora uvedené v podobných případech spíše vedlejší; jako rozhodující znak proto považuje správní orgán účel pořízení fotografií fyzických osob a jejich následného zveřejnění. Pokud je tímto účelem dokumentace, resp. prezentace určitého jednání, schůze nebo jiné akce, tj. činnost podřaditelná pod zpravodajskou licenci ve smyslu § 12 odst. 3 občanského zákoníku, či ještě lépe pod čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, jedná se o činnost, kterou není proporcionální (z hlediska principu ultima ratio) omezovat veřejnoprávními požadavky na zpracování osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb.; toto odpovídá také čl. 9 směrnice 95/46/ES.

Pokud tedy účastník řízení argumentuje postojem úřadu k fotografiím z akcí pořádaných ČSSD, resp. vlastními stránkami Úřadu, lze konstatovat, že v těchto

případech se jedná o právě ony zpravodajské účely o konkrétní akci, na které se vyskytovaly logicky také fyzické osoby; tyto fotografie bylo tudíž možné pořídit a zveřejnit bez svolení fyzické osoby v souladu s § 12 odst. 3 občanského zákoníku pro vědecké a umělecké účely a pro tiskové, filmové, rozhlasové a televizní zpravodajství.

V posuzované věci je naopak účelem pořízení fotografií komerční prezentace města, přiblížení jeho konkrétních míst a památek, kdy již dle správního orgánu zveřejnění identifikovatelných podobizen osob nacházejících se na místě je třeba vnímat jakožto nepřiměřené.

Pro každé zpracování osobních údajů potřebuje správce právní titul, kterým může být souhlas subjektů údajů nebo splnění některé z výjimek stanovených v § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb. Jelikož správce osobních údajů nedisponoval souhlasem se zpracováním osobních údajů, zabýval se správní orgán otázkou, zda je za stanoveným účelem možné zpracovávat osobní údaje bez souhlasu subjektu údajů, tj. na základě některé z výjimek stanovených v § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb. V případě účastníka řízení bylo možné uvažovat pouze o aplikaci ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., jelikož správci nesvědčí žádný z dalších důvodů opravňujících ho k takovému zpracování osobních údajů

Zpracování osobní údajů bez souhlasu subjektu údajů, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby, umožňuje ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. V daném případě účastník řízení neuvedl žádné právo nebo chráněný zájem, který měl v úmyslu chránit zveřejněním panoramatických záběrů s osobními údaji a ani zákon č. 131/2000 Sb., o Hlavním městě Praze, ani žádný jiný právní předpis žádnou takovou povinnost účastníkovi řízení neukládá. V každém případě lze ovšem konstatovat, že zveřejnění osobních údajů bude v rozporu s právem subjektů údajů na ochranu jejich soukromého a osobního života.

Ten, kdo hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje, je na základě ustanovení § 16 zákona č. 101/2000 Sb. povinen tuto skutečnost písemně oznámit Úřadu pro ochranu osobních údajů, a to ještě před zahájením takového zpracování. Na účastníka řízení se nevztahuje žádná z výjimek uvedených v § 18 zákona č. 101/2000 Sb., dále účastník řízení nepodal oznámení o zpracování osobních údajů, a není tedy veden v registru zpracování osobních údajů Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Správní orgán považuje skutkové zjištění za dostatečné a na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil popsáním jednáním povinnosti stanovené v § 5 odst. 2 a § 16 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje se souhlasem subjektů údajů a bez tohoto souhlasu pouze na základě § 5 odst. 2 písm. a) až g) tohoto zákona, a dále povinnost oznámit zamýšlené zpracování Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Při stanovení sankce bylo přihlédnuto ke skutečnosti, že ze strany účastníka řízení došlo prokazatelně k zpracování osobních údajů pouze u několika subjektů

zachycených na dvou panoramatických snímcích, a že nebylo zjištěno žádné další neoprávněné nakládání s těmito osobními údaji. Dále správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti ke skutečnosti, že účastník řízení zveřejnil uvedené snímky prostřednictvím svých internetových stránek, tudíž došlo k jejich zpřístupnění širokému okruhu osob. Po souhrnném zhodnocení výše uvedených okolností případu uložil správní orgán sankci při dolní hranici zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u odboru správních činností proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha, 30. listopadu 2010

otisk
úředního
razítka

Daniel Pospíšil
ředitel odboru správních činností